

Категорія справи № 223/306/20: Цивільні справи (з 01.01.2019); Справи позовного провадження; Справи у спорах, що виникають із сімейних відносин, з них.

Надіслано судом: 19.11.2020. Зареєстровано: 20.11.2020. Оприлюднено: 23.11.2020.

Дата набрання законної сили: 02.04.2021

Результат оскарження 02.04.2021 Донецький апеляційний суд: залишено рішення без змін

Номер судового провадження: 2/223/199/2020

Єдиний унікальний номер: 223/306/20

Провадження номер: 2/223/199/2020

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

11 листопада 2020 р. м. Вугледар

Вугледарський міський суд Донецької області в складі: головуючого судді Дочинця С.І., при секретарі Буцькій С.М., за участі позивача ОСОБА_1 , представника позивача ОСОБА_2 , відповідачки ОСОБА_3 , представника відповідачки ОСОБА_4 , розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Вугледарського міського суду Донецької області цивільну справу за позовною заявою ОСОБА_1 до ОСОБА_3 , третя особа: Служба у справах дітей Вугледарської міської ради, про встановлення місця проживання дитини та стягнення моральної шкоди,

ВСТАНОВИВ:

Позивач ОСОБА_1 звернувся до суду з позовною заявою до відповідачки ОСОБА_3 , третя особа: Служба у справах дітей Вугледарської міської ради, про встановлення місця проживання дитини та стягнення моральної шкоди.

Позовні вимоги мотивовані тим, що 19 грудня 2015 року між сторонами було зареєстровано шлюб, від якого останні мають спільного сина - ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 . Сімейне життя сторін не склалось у зв'язку з різністю характерів та способу життя, яке виявилось в процесі сумісного проживання, відносини останніх вкрай погіршилися на ґрунті непорозуміння. Шлюб між ОСОБА_3 та ОСОБА_1 було розірвано 08 жовтня 2018 року рішенням Великоновосілківського районного суду Донецької області. Окрім того, Великоновосілківським районним судом Донецької області з позивача стягнуто аліменти на утримання сина ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , в розмірі 1/4 частини заробітку щомісячно, але не менше ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, до досягнення дитиною повноліття з ІНФОРМАЦІЯ_2 , та стягнуто аліменти на утримання ОСОБА_3 , яка проживає з дитиною, в розмірі 1/4 частини заробітку щомісячно, до досягнення дитиною трирічного віку. Після припинення шлюбних відносин та ведення спільного господарства син сторін - ОСОБА_5 проживає разом з матір'ю - ОСОБА_3 за адресою: АДРЕСА_1 . Позивач неодноразово намагався зустрітись з сином, однак відповідачка перешкоджала цим зустрічам, у зв'язку з чим ОСОБА_1 звернувся до Органу опіки та піклування при виконавчому комітеті Вугледарської міської ради про визначення способу його участі у вихованні сина. Розглянувши заяву позивача, виконавчий комітет Вугледарської міської ради 18 липня 2018 року виніс рішення №326 та визначив спосіб участі ОСОБА_1 , як батька, у вихованні сина, шляхом спілкування з ОСОБА_5 два дні на тиждень з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин, за попередньою домовленістю батьків.

Однак, ОСОБА_3 відмовилась дотримуватись порядку виконання вищевказаного рішення і продовжувала перешкоджати у спілкуванні та зустрічах з дитиною, чим порушила батьківські права позивача, у зв'язку з чим останній звернувся до Вугледарського міського суду Донецької області із

позовною заявою про усунення перешкод у спілкуванні з дитиною ОСОБА_5 та на підставі рішення суду від 28 січня 2019 року зобов'язано ОСОБА_3 не чинити перешкоди у спілкуванні та встановлено графік спілкування з дитиною. Державним виконавцем 14 березня 2019 року винесено постанову про відкриття виконавчого провадження за виконавчим листом №237/379718 від 28 січня 2019 року, виданим Вугледарським міським судом Донецької області, та надано час протягом 10 днів для виконання рішення, та здійснено виклик ОСОБА_3, ОСОБА_1, з'явитись до виконавця 18 березня 2019 року з метою попереднього узгодження між матір'ю та батьком дитини - ОСОБА_5, графіку зустрічей та спілкування. Однак, на вимогу виконавця ОСОБА_3 не з'явилась, у зв'язку з чим державним виконавцем було винесено постанову про залучення працівників органів внутрішніх справ та представників органу опіки та піклування для участі у проведенні виконавчих дій 25 березня 2019 року.

Вимогами державного виконавця відповідачку зобов'язано бути присутньою у визначений час та за місцем, визначеним державним виконавцем, щодо встановлення особистої зустрічі та спілкування позивача з дитиною. Однак, при виході за місцем мешкання дитини - ОСОБА_5 вдома ніхто не відчинив двері, за місцем перебування дитини - дитячого садочку «Джерельце» ОСОБА_3 чинила опір в спілкуванні з дитиною, поводитись зухвало, штовхала позивача від дитини, хапала та насильно тягла дитину, на зауваження державного виконавця не реагувала, про що були складені акти державного виконавця, а 04 квітня 2019 року відповідачка з'явилась до відділу виконавчої служби та повідомила, що дитина перебуває на лікарняному.

Окрім того, 26 квітня 2019 року між сторонами було встановлено та узгоджено зустрічі та спілкування з дитиною ОСОБА_5.

За вимогою державного виконавця від 24 червня 2019 року, 03.07.2019 року та 05.07.2019 року ОСОБА_3 не чинила опору у спілкуванні позивача з дитиною, у зв'язку з чим державним виконавцем було винесено постанову про закінчення виконавчого провадження у зв'язку з усуненням перешкод у побаченні з дитиною та виконанням рішення.

Позивач 12 серпня 2019 року втретє звернувся до відділу виконавчої служби із заявою про прийняття виконавчого листа по справі №223/3797/18 від 13 березня 2019 року, у зв'язку з чим державним виконавцем винесено постанову про відновлення виконавчого провадження. Вимогою державного виконавця від 13 серпня 2019 року ОСОБА_3 зобов'язано бути присутньою у визначений день, час та місці для здійснення перевірки виконання ОСОБА_3 рішення щодо встановлення особистої зустрічі та спілкування позивача з ОСОБА_5, однак 20.08.2019 року від відповідачки до відділу державної виконавчої служби надійшла заява ОСОБА_6, в якій остання повідомила про зміну фактичного місця проживання з АДРЕСА_1, до АДРЕСА_2. При цьому, відповідним актом державного виконавця від 23 серпня 2019 року встановлено, що ОСОБА_3 з дитиною фактично проживають за вищезазначеною адресою у місті Вугледар, що підтвердив сусід ОСОБА_7.

Вимогою державного виконавця від 29 серпня 2019 року відповідачку в друге зобов'язано бути присутньою у визначеному місці, день та час для здійснення перевірки виконання боржником рішення, однак згідно актів державного виконавця ОСОБА_3 та ОСОБА_5 у визначений час були відсутні за адресами, як у селі Павлівка, так і в місті Вугледар Донецької області. У зв'язку з вищезазначеним, державним виконавцем 05.09.2019 року накладено штраф на ОСОБА_3 у розмірі 1700,00 гривень. В подальшому на неодноразові вимоги виконавця щодо зобов'язання відповідачки разом з дитиною бути у визначеному місці, день та час, останні за адресою проживання відсутні, встановити їх місцезнаходження не вдалося.

У зв'язку з вищевикладеним, за невиконання без поважних причин ОСОБА_3 рішення та здійснення перешкод у спілкуванні між дитиною та батьком, державним виконавцем 20 вересня 2019 року винесено постанову про накладення штрафу на відповідачку в подвійному розмірі - 3400,00 гривень. З огляду на вищевикладене, ОСОБА_3 ухиляється від виконання рішення, не вживає заходів щодо усунення перешкод у спілкуванні позивача з ОСОБА_5, ухиляється від встановленого графіку побачень з дитиною в порядку визначеному рішенням Вугледарського міського суду Донецької області від 28 січня 2019 року. Начальником Вугледарського міського відділу державної виконавчої служби 30 вересня 2019 року направлено повідомлення про вчинення відповідачкою кримінального правопорушення за ст. 382 КК України, а ОСОБА_1 24 жовтня 2019 року було подано заяву до

Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області про притягнення ОСОБА_3 за ст. 382 КК України, яка навмисно не виконує рішення суду. Однак, 21 грудня 2019 року постановою слідчого було закрито кримінальне провадження за зазначеною заявою ОСОБА_1, яка була оскаржена позивачем і 18 березня 2020 року ухвалою суду було прийнято рішення про скасування даної постанови. До теперішнього часу ОСОБА_3 навмисно не виконує рішення суду, переховується від позивача та державних службовців, про що складено акти державного виконавця, будь-яких дій спрямованих на виконання рішення останньою не здійснено, вона не забезпечує відповідно до рішення побачень батька з дитиною в порядку, визначеному рішенням.

На теперішній час у позивача є всі умови для проживання, виховання та відпочинку дитини, ОСОБА_1 не вживає спиртні напої та наркотичні засоби, має власний бізнес, зареєстрований як фізична особа-підприємець та має власний розпорядок дня, який дає йому можливість займатись вихованням дитини та приділяти необхідну увагу, тому позивач вважає, що не має жодної причини, яка б свідчила про неможливість мешкання дитини ОСОБА_5 разом з батьком ОСОБА_1.

Окрім того, ОСОБА_1 неодноразово звертався до ОСОБА_3, щоб зустрітись з сином, але вона усілякими способами перешкоджала, постійні сварки, негатив, нерви, все це впливає на стан здоров'я людини як фізичний, так і моральний. Позивач втратив сон, постійно думає про те, що йому робити, щоб зустрітись з сином та куди далі звертатись для відновлення своїх прав як батька, замість того, щоб проводити цей час з дитиною. Своєю поведінкою відповідачка приносить позивачу та дитині душевні страждання.

Посилаючись на вищевикладене, позивач просить суд передати дитину ОСОБА_5 батьку ОСОБА_1 для проживання за адресою: АДРЕСА_3, визначити місце проживання дитини ОСОБА_1 разом з батьком ОСОБА_1 за адресою: АДРЕСА_4, а також стягнути моральну шкоду з ОСОБА_3 на користь ОСОБА_1 у розмірі 20000,00 гривень.

Позивач ОСОБА_1 в судовому засіданні вимоги позову підтримав та просив суд їх задовольнити, посилаючись на обставини, викладені в позовній заяві. Зазначив, що не дивлячись на те, що рішеннями виконавчого комітету Вугледарської міської ради та Вугледарського міського суду Донецької області було встановлено графік спілкування з сином - ОСОБА_5, однак відповідачка умисно ухиляється від їх виконання, не надає дитину для зустрічей та спілкування, всіляко перешкоджає позивачеві брати участь у вихованні сина. Більш того, з метою створення перешкод у спілкуванні ОСОБА_1 з дитиною, відповідачкою перенесено заняття ОСОБА_5 у гуртках з малювання та вивчення англійської мови на дні та години, які визначені позивачу для спілкування з дитиною. Зазначив, що вчинив всі можливі дії для відновлення спілкування з дитиною, звертався до Служби у справах дітей, до суду та до правоохоронних органів, однак зазначені дії не привели до бажаного результату, ОСОБА_3 й надалі перешкоджає спілкуванню позивача з дитиною, а тому ОСОБА_1 вимушений звернутись до суду з даним позовом. Наголосив на тому, що оскільки є приватним підприємцем, місцем його постійної роботи є місто Вугледар Донецької області та має гнучкий графік роботи, у разі задоволення вимог позову та визначення місця проживання ОСОБА_5 з позивачем у селі Павлівка Мар'їнського району Донецької області, звичний графік та уклад життя дитини не зміниться, він буде відвідувати той самий дитячий садок та гуртки з малювання та вивчення англійської мови, тощо.

Представник позивача ОСОБА_2 в судовому засіданні вимоги позову підтримала та просила суд їх задовольнити. Зазначила, що ОСОБА_1 вжив всі передбачені чинним законодавством заходів для відновлення спілкування з малолітнім сином ОСОБА_5 та участі у його вихованні, однак зазначені заходи не дали результатів. Наголосила на тому, що позивач є здоровим, не має шкідливих звичок, є фізичною особою-підприємцем та має регулярний дохід, а також гнучкий графік роботи, за місцем проживання останнього створені всі необхідні умови для щонайкращого проживання, виховання та розвитку дитини. Зазначила, що ОСОБА_1 турбується про стан здоров'я, навчання, розвитку та виховання сина, має можливість та прагне приймати участь у його вихованні.

Відповідачка ОСОБА_3 в судовому засіданні вимоги позовної заяви не визнала в повному обсязі, категорично заперечувала проти їх задоволення, посилаючись на обставини викладені у відзиві на позовну заяву. Зазначила, що ОСОБА_1 має створити власну родину та не заважати жити їй та дитині, а їх спільний син ОСОБА_5 має мешкати з відповідачкою, оскільки вона є його матір'ю та

краще знає, що потрібно дитині. Окрім того, зауважила, що ОСОБА_5 занадто малий, часто хворіє та капризує, а тому його зустрічі з позивачем не завжди були можливими. Більш того, зазначила, що не дивлячись на те, що відповідач є приватним підприємцем, він не сплачує аліменти на утримання дитини в розмірі визначеному рішенням суду, та на теперішній час має значну заборгованість.

Від відповідачки ОСОБА_3 на адресу суду надійшов відзив на позов ОСОБА_1 про встановлення місця проживання дитини, згідно з яким остання просить суд відмовити у задоволенні позовних вимог ОСОБА_1, оскільки вважає заявлені вимоги незаконними, безпідставними, необґрунтованими, такими, що не відповідають першочергово і найважливіше інтересам дитини, які мають переважати над інтересами батьків. Відповідачка впевнена, що в найкращих інтересах дитини, забезпечення її розвитку у здоровому стійкому середовищі, у благополучній родині, оздоровлення, матеріальне забезпечення, навчання, розвиток буде відбуватись при постійному проживанні сина ОСОБА_5 з його матір'ю - ОСОБА_3. Остання як матір забезпечує сина всім необхідним, а саме, речами першої необхідності, займається його вихованням, навчанням, оздоровленням, оскільки дитина хвороблива, несе багато додаткових витрат на забезпечення та утримання сина. Зазначила, що дійсно у неї з позивачем склалися не дуже доброзичливі відносини, тому ОСОБА_1 не завжди радився з відповідачкою, коли саме він має намір зустрітись з дитиною. Відповідно до рішення суду від 28 січня 2019 року суд встановив, що зустрічі з дитиною мають відбуватись два рази на тиждень за попереднім узгодженням із матір'ю дитини. Так, суд не конкретизував певних днів на тиждні, надавши змогу сторонам самим вирішувати дане питання. Однак, ОСОБА_1 не прийняв до уваги, що дитині три роки і вона ще дуже мала, постійно капризує, хвороблива що є багато інших факторів, які впливають на настрій дитини, на неможливість інколи надати змогу позивачу зустрітись із дитиною саме коли він того бажає. І тому мали місце такі події, коли ОСОБА_1 не узгоджував з відповідачкою дати і години, коли мав намір зустрітись із сином. Тому, позивач приходив інколи без попередження, намагався силою вихопити з рук ОСОБА_3 дитину, звісно ж відбувались чергові сварки. Після чого відповідачка викликала поліцію, а позивач йшов до відділу державної виконавчої служби для залучення виконавців для контролю за виконанням судового рішення, і вже виконавці вирішували коли ОСОБА_3 має надати ОСОБА_1 дитину. Хоча, відповідачка вважає, що це не відповідає ні Закону, ні рішенням суду, щоб виконавці особисто встановлювали дати побачень батька і сина. ОСОБА_3 як матір малолітнього сина переконана, що така поведінка не є прийнятною ні для неї, ні для позивача і вони першочергово мають дбати про дитину, діяти лише в інтересах дитини. Окрім того, відповідач не виконує рішення Великоновосілківського районного суду від 08 жовтня 2018 року не регулярно сплачує аліменти на утримання сина та сплачує аліменти частками у дуже малих розмірах, має заборгованість зі сплати аліментів близько 25000,00 гривень. Хоча, ОСОБА_1 є суб'єктом підприємницької діяльності, працює у місті Вугледар, займається постачанням питної води населенню. До ВДВС Мар'їнського району позивач надав довідку про дохід для розрахунку суми аліментів, в якій зазначений мінімальний розмір доходу, тому останній не має постійного доходу, не в змозі забезпечувати сину гідне та належне життя. Крім того, ОСОБА_1 бажає зустрічатись з сином, більш ніякої участі у його житті та утриманні не приймає, у додаткових матеріальних затратах, оздоровленні та іншої участі не приймає. Суд не може встановити місце проживання дитини з тим із батьків, який ухиляється від сплати аліментів, має нерегулярний дохід, чи зовсім його не має. Більш того, ОСОБА_3 зауважила, що не мала і не має наміру не виконувати рішення суду і протидіяти зустрічам позивача із сином. Однак, намагається донести до позивача, що першочерговими мають бути інтереси дитини та, що не можна без домовленості з відповідачкою приходити коли забagnetься позивачеві і вимагати зустрічі з трирічним сином. Крім того, мав місце випадок, коли ОСОБА_1 взяв сина на побачення, дуже сильно розгойдав його на гойдалці, в результаті чого дитина впала і травмувалась, і такі випадки були непоодинокі. Відповідачка зазначає, що вона як матір має більший досвід у вихованні дитини, радить позивачеві як треба себе поводити із сином, чим годувати, що придбати з одягу, з ліків. Однак, ОСОБА_1 не прислуховується, ображає, принижує ОСОБА_3 при зустрічах, вважає за необхідне робити все тільки так, як він вважає. Тому, між сторонами постійно відбуваються сварки та непорозуміння. При цьому ОСОБА_1 жодного разу не намагався розв'язати конфлікт, а тільки провокував відповідачку, намагався образити останню, показати свою гендерну перевагу, довести свою правоту, і зафіксувати даний факт. Більш того позивач має незадовільний стан здоров'я, а саме має хронічні хвороби, які постійно загострюються, він має постійно проходити курс лікування. Окрім того, ОСОБА_3 зазначає, що відібрання дитини у того з батьків, з ким дитина постійно проживає, можливе лише, якщо залишення дитини у того з батьків, з ким дитина постійно проживає, є небезпечним для неї, для її життя та здоров'я, морального виховання. Таким чином, немає жодних підстав для відібрання в ОСОБА_3 дитини та визначення його місця проживання з

батьком - ОСОБА_1 , як і немає підстав для стягнення з відповідачки на користь позивача 20000,00 гривень, в якості відшкодування ОСОБА_1 моральної шкоди (а.с. 135-137).

Представник відповідачки ОСОБА_4 в судовому засіданні заперечувала проти задоволення вимог позову, та просила суд в їх задоволенні відмовити. Зауважила, що ОСОБА_3 є здоровою, працює та отримує регулярний дохід, за місцем її проживання створені належні умови для проживання та виховання дитини. Окрім того, зазначила, що ОСОБА_3 , як мати дитини, має переважне право на проживання з нею малолітньої дитини.

Окрім того, в судовому засіданні сторони підтвердили, що на теперішній час розмір заборгованості позивача зі сплати аліментів є значно меншим ніж розмір заборгованості визначений у листі Мар'їнського районного відділу державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) №21244 від 07 жовтня 2020 року та розрахунку заборгованості, наявних в матеріалах даної цивільної справи. Сторони пояснили, що ОСОБА_1 систематично перераховує на картковий рахунок ОСОБА_3 грошові кошти в рахунок сплати аліментів, у зв'язку з чим останнім не відомо який саме розмір заборгованості по аліментам та чи взагалі наявна така заборгованість на теперішній час.

Представник третьої особи - Служби у справах дітей Вугледарської міської ради в судовому засіданні не з'явився, про місце, дату та час розгляду справи був повідомлений належним чином, що підтверджується розпискою про отримання судової повістки про виклик до суду (а.с. 192). Від виконавчого комітету Вугледарської міської ради на адресу суду надійшло письмове клопотання про розгляд справи за відсутності представника органу опіки та піклування Вугледарської міської ради. При розгляді справи просили врахувати Висновок органу опіки та піклування від 22 червня 2020 року № 0.43/37-3489/0/8-20 (а.с. 193).

Суд, вислухавши пояснення сторін та їх представників, враховуючи обґрунтування сторін викладені у позові та відзиві на позов, всебічно, повно, об'єктивно та безпосередньо дослідивши та оцінивши надані до суду докази та документи, як в сукупності, так і кожен доказ окремо, приходять до висновку, що вимоги позову підлягають частковому задоволенню, з огляду на наступне.

Згідно свідоцтва про народження серії НОМЕР_1 від 15 липня 2016 року, виданого Вугледарським міським відділом державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Донецькій області, батьками ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , є: батько - ОСОБА_1 , мати - ОСОБА_3 (а.с. 14).

Рішенням Великоновосілківського районного суду Донецької області від 08 жовтня 2018 року розірвано шлюб між ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , та ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , який був зареєстрований 19 грудня 2015 року відділом ДРАЦС Вугледарського міського управління юстиції у Донецькій області, актовий запис №247 (а.с. 15).

Рішенням Великоновосілківського районного суду Донецької області від 08 жовтня 2018 року стягнуто з ОСОБА_1 на користь ОСОБА_3 аліменти на утримання малолітньої дитини - ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , в розмірі 1/4 частини заробітку щомісячно, але не менш ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, до досягнення дитиною повноліття, з моменту звернення позивача до суду, тобто з 23 травня 2018 року. Стягнуто з ОСОБА_1 на користь ОСОБА_3 аліменти на утримання ОСОБА_3 , як дружини, яка проживає з дитиною, що не досягнула 3 річного віку, в розмірі 1/4 частини заробітку щомісячно, до досягнення дитиною ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , трирічного віку, з моменту звернення позивача до суду, тобто з 23 травня 2018 року (а.с. 138-139).

Згідно листа Служби у справах дітей Вугледарської міської ради №15-24-158 від 15 червня 2018 року позивач звертався до Служби у справах дітей з заявою від 04 червня 2018 року, за результатами розгляду якої останньому повідомили, що ОСОБА_3 була запрошена до служби у справах дітей, але не з'явилась, під час відвідування її за місцем проживання - двері не відчинили. Спір щодо участі у вихованні дитини того з батьків, хто проживає окремо від неї, а також щодо визначення місця проживання дитини, можуть вирішуватись органом опіки та піклування, а також судом (а.с. 16).

Рішенням виконавчого комітету Вугледарської міської ради №326 від 18 липня 2018 року визначено спосіб участі ОСОБА_1 у вихованні малолітнього сина - ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , шляхом спілкування з ним два дні на тиждень з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин, за попередньою домовленістю батьків (а.с. 17).

Згідно довідки №789 від 21 червня 2018 року, виданої Павлівською сільською радою, ОСОБА_1 зареєстрований в АДРЕСА_5 (а.с. 22).

Відповідно до акту обстеження матеріально-побутових умов проживання ОСОБА_1 від 26 червня 2018 року, за результатами обстеження встановлено, що ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_5 , зареєстрований та проживає в АДРЕСА_5 , в будинку, який належить його батькові ОСОБА_8 . Проживає зі своїми батьками. Будинок складається з одинадцяти кімнат, з яких житлових кімнат - 4, кухня, їдальня, ванна кімната, туалет, веранда та допоміжні кімнати. Опалення газове, є котел на тверде паливо, в наявності електропостачання та водопостачання. Будинок повністю оснащений електропобутовою технікою. Будинок та речі знаходяться в дуже охайному вигляді. На подвір'ї знаходиться дитячий майданчик з батутом та пісочницею. На подвір'ї також є господарські будівлі: гараж, літня кухня, сараї. Є присадибна ділянка на якій ведеться особисте підсобне господарство. В будинку створені всі необхідні умови для проживання, виховання та відпочинку дітей (а.с. 18).

Як вбачається з витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ОСОБА_1 з 02 травня 2018 року зареєстрований як фізична особа-підприємець, та здійснює такий вид діяльності як роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами, забір, очищення та постачання води (а.с. 19-21).

Рішенням Вугледарського міського суду Донецької області від 28 січня 2019 року зобов'язано ОСОБА_3 не перешкоджати ОСОБА_1 у вихованні та спілкуванні з сином - ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , встановлено наступний графік спілкування ОСОБА_1 з сином ОСОБА_5 без порушення звичайного розпорядку дня дитини:

- особисті зустрічі та спілкування два дні на тиждень з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин, за попереднім узгодженням з матір'ю дитини - ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_3 ;
- особисті зустрічі та спілкування ІНФОРМАЦІЯ_6 (Дні народження ОСОБА_1) щороку з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин;
- особисті зустрічі та спілкування ІНФОРМАЦІЯ_7 (Дні народження дитини - ОСОБА_5) та 31 грудня (Новий рік) почергово, через рік з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин (2019 рік визначити за ОСОБА_1);
- спільний відпочинок протягом двох тижнів на рік в період канікул ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , або під час відпустки ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_4 (а.с. 23-25).

На виконання вищезазначеного рішення Вугледарським міським судом Донецької області 13 березня 2019 року видано виконавчий лист №237/3797/18, який 14 березня 2019 року було подано позивачем до Вугледарського міського відділу державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Донецькій області з заявою про прийняття виконавчого листа до виконання (а.с. 26, 27).

Постановою про відкриття виконавчого провадження №58629914 від 14 березня 2019 року старшим державним виконавцем Вугледарського міського відділу державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Донецькій області відкрито виконавче провадження з виконання виконавчого листа №237/3797/18, виданого 28 січня 2019 року Вугледарським міським судом Донецької області щодо зобов'язання ОСОБА_3 не перешкоджати ОСОБА_1 у вихованні та спілкуванні з сином - ОСОБА_5 , встановлення графіку спілкування (а.с. 28-29).

Постановами державного виконавця про закінчення виконавчого провадження від 26 квітня 2019 року та від 09 липня 2019 року виконавче провадження №58629914 закінчено у зв'язку з виконанням рішення суду. Однак, позивач повторно звертався до відділу державної виконавчої служби з заявами

про прийняття до виконання виконавчого листа №237/3797/18 від 13 березня 2019 року, оскільки ОСОБА_3 не виконує рішення суду, перешкоджає та не дає можливості спілкуватися з сином у визначений графіком час. У зв'язку з надходженням даних заяв державним виконавцем виконавче провадження №58629914 двічі відновлювалось (а.с. 55-56, 58, 60, 67-68, 70, 71).

Викликом державного виконавця №14.24-30/4227 від 14 березня 2019 року державним виконавцем в межах виконавчого провадження 58629914 від 14 березня 2019 року ОСОБА_3 та ОСОБА_1 зобов'язано з'явитись до виконавця 18 березня 2019 року з метою попереднього узгодження між матір'ю та батьком дитини - ОСОБА_5, графіку зустрічей та спілкування (а.с. 30).

Згідно актів державного виконавця від 15 березня 2019 року державним виконавцем при примусовому виконанні виконавчого листа № 237/3797/18, виданого 28 січня 2019 року Вугледарським міським судом Донецької області, здійснено виходи за адресою проживання боржниці та місцем знаходження торгівельної точки на якій зі слів стягувача працює боржниця ОСОБА_3 з метою вручення виклику та постанови про відкриття виконавчого провадження. За місцем проживання двері ніхто не відчинив. За місцем торгівельної точки і усній формі повідомлено про необхідність явки до відділу 18.03.2019 року. Від отримання виклику та постанови ОСОБА_3 відмовилась (а.с. 31, 32, 33).

Відповідно до акту державного виконавця від 18 березня 2019 року державним виконавцем було запрошено ОСОБА_3 до відділу на 18.03.2019 року з метою встановлення та узгодження особистих зустрічей та спілкування ОСОБА_1 з сином ОСОБА_5, шляхом виходу за місцем знаходження торгівельної точки матері боржниці, та в телефонному режимі. Однак, ОСОБА_3 до відділу не з'явилась (а.с. 34).

Згідно акту державного виконавця від 26 квітня 2019 року до відділу державної виконавчої служби з'явилися сторони для встановлення та узгодження особистих зустрічей та спілкування ОСОБА_1 з сином ОСОБА_5. Встановлено, що ОСОБА_3 буде надавати дитину батьку кожну середу та п'ятницю з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин. ІНФОРМАЦІЯ_6 2019 року дитина проводить час з 16 години 00 хвилин до 20 години 00 хвилин, ІНФОРМАЦІЯ_7 2019 року та 31 грудня 2019 року дитина проводить час з 16 години 00 хвилин по 20 години 00 хвилин з батьком (а.с. 53).

Державним виконавцем у період з березня 2019 року по листопад 2019 року десять разів було винесено вимоги до ОСОБА_3 бути присутньою у визначений день та час за адресою: АДРЕСА_1, та/або в разі відсутності дитини вдома, за місцем його перебування, а саме у Дитячому садочку «Джерельце» міста Вугледар, а саме за місцем визначеним державним виконавцем відділу, щодо встановлення особистої зустрічі та спілкування ОСОБА_1 з дитиною ОСОБА_5 (а.с. 38, 46-47, 52, 63, 74, 78, 84, 86, 90, 98, 104).

Постановами державного виконавця з березня 2019 року по листопад 2019 року одинадцять разів залучались представники Органу опіки та піклування при виконавчому комітеті Вугледарської міської ради та працівники Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області, для забезпечення охорони громадського порядку та фізичного захисту державних виконавців та залучених осіб, при проведенні виконавчих дій, які будуть проводитись за місцем та часом визначеним державним виконавцем щодо побачення ОСОБА_1 з дитиною ОСОБА_5 (а.с. 35, 36, 44, 45, 50, 51, 61, 62, 65, 72, 73, 76, 77, 85, 88, 89, 96, 97, 102, 103).

Однак, згідно актів державного виконавця за зазначений період з березня 2019 року по листопад 2019 року відповідачка ОСОБА_3 лише чотири рази надала дитину - ОСОБА_5 для спілкування з батьком ОСОБА_1, натомість вісім разів перешкоджала зустрічам ОСОБА_1 з дитиною, а саме: ОСОБА_3 разом з дитиною були відсутні у визначених державним виконавцем місцях, днях та часі; чинила опір в спілкуванні батька з дитиною, поводитись зухвало, штовхала батька дитини, хапала та насильно тягла дитину ОСОБА_5 (а.с. 39, 40, 48, 54, 64, 66, 75, 81, 87, 91, 92, 100, 105, 106).

Відповідно до листа Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області №11а/з/503-01-2020 від 03 листопада 2020 року постановою державного виконавця було залучено працівників Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області для забезпечення охорони громадського порядку та фізичного захисту державних виконавців при проведенні виконавчих дій,

які відбуватимуться о 16 годині 00 хвилин 27 жовтня 2020 року щодо побачення ОСОБА_1 з дитиною ОСОБА_5 . Під час зустрічі ОСОБА_3 з державним виконавцем, в зазначений день та час, порушень громадського порядку з боку сторін виконавчого провадження допущено не було (а.с.196).

Постановами державного виконавця від 26 березня 2019 року, від 05 вересня 2019 року та від 20 вересня 2019 року на ОСОБА_3 двічі накладено штраф у розмірі по 1700,00 гривень та штраф у розмірі 3400,00 гривень за здійснення перешкод у спілкуванні між дитиною ОСОБА_5 та батьком ОСОБА_1 . Як зазначила в судовому засіданні ОСОБА_3 жоден з зазначених штрафів нею не було сплачено (а.с. 41-42, 82-83, 93-94).

Вугледарський міський відділ державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Донецькій області звертався до Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області з повідомленням про вчинення боржником кримінального правопорушення №16887 від 30 вересня 2019 року згідно з яким просили провести досудове розслідування за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 382 КК України, відносно боржника ОСОБА_3 , у зв'язку з ухиленням від виконання рішення суду, не вжиття заходів щодо усунення перешкод у вихованні та спілкуванні ОСОБА_1 з сином - ОСОБА_5 , ухиленням від встановленого графіку побачень стягувача з дитиною в порядку визначеному рішенням (а.с. 107-108, 109).

Позивач звертався до Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області з заявою про притягнення до кримінальної відповідальності ОСОБА_3 за ст. 382 КК України, яка навмисно не виконує рішення Вугледарського міського суду Донецької області від 28 січня 2019 року (а.с. 110).

Постановою начальника СВ Вугледарського ВП Волноваського ВП ГУНП в Донецькій області від 29 грудня 2019 року кримінальне провадження №12019050540000194 від 25 серпня 2019 року було закрито у зв'язку з відсутністю в діях ОСОБА_3 складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 382 КК України. Однак, зазначена постанова була скасована ухвалою слідчого судді Волноваського районного суду Донецької області від 18 березня 2020 року (а.с. 111, 112, 149).

Згідно акту обстеження умов проживання від 01 червня 2020 року, за результатами обстеження умов проживання ОСОБА_5 та ОСОБА_3 за адресою: АДРЕСА_6 , встановлено, що санітарно-гігієнічні умови проживання задовільні, є водо-, газо-, електропостачання, достатньо меблів. З побутової техніки є пральна машина, телевізор, холодильник, кондиціонер. Для виховання та розвитку дитини створені такі умови: є ліжка, шафа, комод, стілець та стільчик, килим, достатньо одягу. ОСОБА_3 займається вихованням дитини, заперечує проти спілкування дитини з батьком (а.с. 140).

Як вбачається з медичної картки ОСОБА_5 , останній хворіє респіраторними захворюваннями (а.с. 141-148).

Згідно довідки № 1143 від 16 вересня 2020 року, виданої Комунальним некомерційним підприємством «Центр первинної медико-санітарної допомоги Вугледарської міської ради» ОСОБА_1 перебуває на «Д» обліку у сімейного лікаря з діагнозом: хронічний вертеброгенний остеохондроз попереково-крижового відділу хребта. За останні два роки за медичною допомогою не звертався (а.с. 181).

Відповідно до висновку органу опіки та піклування Вугледарської міської ради щодо визначення місця проживання малолітнього ОСОБА_5 №0.43/37-3489/0/8-20 від 22 червня 2020 року, орган опіки та піклування Вугледарської міської ради вважає доцільним встановлення місця проживання ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , разом з батьком - ОСОБА_1 (а.с. 127-129).

З досліджених в судовому засіданні відеозаписів VID_20190719_191834; VID_20190724_192313; VID_20190726_181135; VID_20190726_194403; VID_20190726_194720; VID_20190802_200021; VID_20191101_174331; VID_20191101_174525; VID_20191101_175302; VID_20191108_175606; VID_20191113_184631; VID_20191113_184649; VID_20191122_184008; VID_20191213_183715; VID_20200117_165854; VID_20200117_171242, вбачається, що дитина ОСОБА_5 поряд з позивачем ОСОБА_1 почуває себе комфортно, вільно, при спілкуванні з останнім посміхається, співає, танцює. ОСОБА_1 разом з сином ОСОБА_5 граються разом, бавляться та сміються. При цьому, позивач в свою чергу спілкується з дитиною спокійно, доброзичливо, діє враховуючи думку та бажання дитини, висловлює турботу щодо того, чи їла дитини, що саме, чи бажає їсти, чи не змерзла.

Як вбачається з відеозапису «2016_0101_222124_004», позивач підійшов до дитячого садочку, де перебував ОСОБА_5, останній підійшов до ОСОБА_1, обійняв та вони почали гратись вдвох. Дитина в цей час була позитивно налаштована, спілкувалась з батьком, висловлювала бажання проводити час з позивачем. Коли до дитячого садка підійшла ОСОБА_3 дитина побігла до неї та на повторне питання позивача чи бажає ОСОБА_5 погратися з батьком, останній відповів відмовою.

Відповідно до долученого до даної цивільної справи відеозапису «2020_0925_190112_005» ОСОБА_5 грався на дитячому майданчику та коли до останнього підійшов ОСОБА_1, останні почали спілкуватись, однак в цей час підійшла ОСОБА_3 взяла дитину за руку та почала забирати від батька зі словами «Все, ми додому». Позивач висловив прохання надати йому та синові хоча б одну годину погратись, проте відповідачка на зазначене прохання не відповіла. Натомість, в присутності малолітнього ОСОБА_5 відповідачка почала висловлюватися на адресу ОСОБА_1 грубою нецензурною лайкою, проганяти останнього. ОСОБА_3 задала питання дитині чи бажає він грати з ОСОБА_1, однак не дочекавшись відповіді дитини повідомила позивачу, що ОСОБА_5 не має бажання грати з ним. Відповідачка неодноразово, звертаючись до дитини, спонукала останнього сказати, щоб ОСОБА_1 пішов геть.

З дослідженого в судовому засіданні аудіозапису «ігрушки» вбачається, що ОСОБА_3 у телефонній розмові повідомила ОСОБА_1, що має намір зібрати іграшки, які останній купував ОСОБА_5, та виставить їх за двері, а також наголосила на тому, що в подальшому позивач жодних подарунків не приносить, оскільки все буде вилітати за двері.

При цьому, ОСОБА_3 надаючи пояснення в судовому засіданні неодноразово наголошувала на тому, що ОСОБА_1 не піклується про сина ОСОБА_1, не купує останньому ні подарунків, ні іграшок, ні солодощів.

Відповідно до аудіозапису «каникулы» позивач повідомив ОСОБА_3, що має два тижні вільного часу та бажає взяти дитину на тиждень, на що остання зазначила, що дитина буде капризувати, плакати та ОСОБА_5 ще маленький. В ході подальшої розмови ОСОБА_3 зазначила, що позивач оголошує їй війну, не розуміє «по хорошему» та йому потрібно пояснювати інакше. Також, ОСОБА_3 з підвищеною інтонацією голосу сказала позивачу, що *гарантує труни йому та його родичам, а будинок підірве*. Зазначена розмова супроводжувалась постійною ненормативною лексикою зі сторони ОСОБА_3.

Як вбачається з дослідженого в судовому засіданні аудіозапису «психи» ОСОБА_3 повідомила ОСОБА_1, що у разі, якщо він подзвонить їй або бажатиме бачити дитину, остання позбирає речі і позивач більше не побачить сина.

Згідно аудіозаписів «рисование», «рисование2», «рисование3», «рисование4», «рисование5», ОСОБА_1 неодноразово телефонував ОСОБА_3 з метою зустрітись з сином ОСОБА_5, на що остання повідомляла, що у дитини відвідує гуртки та з 16 години 10 хвилин буде перебувати на малюванні, а з 17 години 30 хвилин вивчатиме англійську мову, у зв'язку з чим відповідачка або відмовляла у зустрічі дитини з батьком, або погоджувалась на їх зустріч після закінчення зазначених занять дитини.

З долученого до даної цивільної справи відеозапису «05.03.20» вбачається, що позивач іде поруч з ОСОБА_5, який їде на іграшковому мотоциклі, та ОСОБА_3, яка висловлює на адресу позивача, щоб він ішов геть. Позивач в свою чергу повідомив відповідачку, що прийшов до дитини, йому потрібна дитина. В ході подальшої розмови відповідачка висловлюється грубою нецензурною лексикою, зазначає позивачеві, щоб той відмовився від дитини, а вона відмовиться від аліментів. Звертаючись до малолітнього ОСОБА_5 відповідачка каже: «*ОСОБА_9, скажи йому пішов геть!*». Окрім того, з відео вбачається, що ОСОБА_5 за час розмови відчуває себе некомфортно, починає плакати.

Відповідно до відеозапису VID_20190919_151355 ОСОБА_3, тримаючи малолітнього ОСОБА_5 на руках, звертається до позивача зі словами: «*Да закрой рота, я не бажаю ні бачити тебе, ні розмовляти*». Відповідачка висловлює на адресу ОСОБА_1 образи, зазначає, що останній порушує психічний стан дитини. Зазначена розмова також супроводжується ненормативною лексикою зі сторони ОСОБА_3.

Згідно дослідженого відеозапису VID_20191010_164745 ОСОБА_1 разом з сином ОСОБА_5 граються на вулиці біла дитячої пісочниці, однак до дитини підходить ОСОБА_10 бере ОСОБА_5 за руку та каже: «Ходімо», на що дитина відповідає відмовою та відбігає від відповідачки. ОСОБА_3 наздоганяє дитину, бере його за руку та намагається забрати з дитячого майданчика, ОСОБА_5 в свою чергу починає плакати. На зазначені дії відповідачки ОСОБА_1 запитав у останньої: «Що ти робиш?», та повідомив, що вони з сином ще трішки пограють, дитина бажає побути з батьком. В подальшій розмові ОСОБА_3 знову вжила ненормативну лексику, на що ОСОБА_1 запитав у останньої чому вона так висловлюється при дитині.

Як вбачається з відеозапису VID_20200103_174616 в присутності малолітнього ОСОБА_5 відповідачка з використанням нецензурної лайки кричить на адресу ОСОБА_1, щоб він пішов. Відповідачка звертається до дитини зі словами: «ОСОБА_9, скажи йому щоб йшов геть!», останній в свою чергу головою відтворює жест незгоди. Далі на слова позивача, що він і надалі буде приходити для спілкування з дитиною, відповідачка сказала останньому: «Значить тебе грохнуть і ти будеш у труні лежати. Я не розумію чому ти ще не там». В подальшій розмові ОСОБА_3 неодноразово зверталась до сина зі спонуканнями, щоб він сказав позивачеві, щоб той пішов від них. Окрім того, відповідачка, знову ж таки звертаючись до малолітнього ОСОБА_5 каже: «Тобі подобається, що він дурачок, дурня з себе строїть? Він зрадив тебе, він зрадив мене, він зрадив нас та пішов тому що у нього в голові пусто. Я тобі це вже пояснювала». Впродовж зазначеної події ОСОБА_5 плаче.

З долученого до справи відеозапису «встреча 17.01.20» вбачається, що ОСОБА_5 та ОСОБА_1 разом граються, бавляться, сміються. ОСОБА_3 в цей час висловлює необхідність йти додому. В подальшому ОСОБА_5 їде на іграшковому мотоциклі, поряд ідуть сторони. ОСОБА_3 неодноразово висловлює дитині необхідність їхати поряд з нею, смикає дитину. ОСОБА_5 звертаючись до позивача спитав чи підуть вони до магазину, на що останній відповів позитивно та зазначив, що метою цього є придбання чогось смачного для дитини. Однак, ОСОБА_3 була проти зазначеного та зауважила, що вони все мають вдома. В подальшій розмові відповідачка знову ж таки в присутності дитини висловлюється ненормативною лексикою, в тому числі по відношенню до позивача.

Відповідно до відеозапису «встреча 24.01.20» відповідачка зазначає позивачеві, що він має створити свою сім'ю, зайнятись іншою дитиною, а оскільки вона є матір'ю ОСОБА_5 і дитина до 18 років буде мешкати з нею. На зазначене ОСОБА_1 відповів відповідачці, що ОСОБА_5 є його сином, бажає з ним зустрічатись та не залежно від того, чи матиме позивач іншу родину чи інших дітей, він завжди знайде час на ОСОБА_5.

Як вбачається з відеозапису «виход 05.03.20» в приміщенні дитячого садочку ОСОБА_3 на питання державного виконавця, чи надасть вона дитину для спілкування з ОСОБА_1, відповіла відмовою, пояснюючи це тим, що дитина захворіла і вони мають йти додому лікуватись. В подальшій розмові, коли позивач починає розмовляти з ОСОБА_5, відповідачка смикає дитину від батька та повідомляє, що вона разом з дитиною мають намір виїхати на постійне місце проживання до іншого міста. Окрім того, з даного відеозапису вбачається, що в присутності ОСОБА_3 на питання останньої чи бажає він спілкуватись з ОСОБА_1 дитина відповідає, що ні, однак коли ОСОБА_5 залишився наодинці з позивачем та державним виконавцем, а відповідачка в цей час відійшла до іншої кімнати, дитина підійшла ближче до батька та на питання державного виконавця чи бажає він піти погуляти з батьком, дитина посміхаючись киває головою в знак своєї згоди та бажання. Після чого ОСОБА_1 та ОСОБА_5 починають гратись, дитина посміхається та іде на контакт з батьком. Коли до кімнати повернулася ОСОБА_3, державний виконавець повторно запитав у неї, чи надає вона згоду на спілкування дитини з батьком, зазначаючи, що дитина виразила свою згоду та бажання на це. При цьому, ОСОБА_5 також повертаючись до ОСОБА_3 повідомив їй, що бажає побути з батьком. Однак, відповідачка знову відповіла відмовою.

Так, з аналізу вищезазначених відеозаписів суд приходиться до висновку, що малолітня дитина ОСОБА_5 прихильно ставиться до батька ОСОБА_1, вони мають гарно налагоджені стосунки та коли перебувають разом, дитина відчуває себе комфортно, вони в позитивному настрої проводять час, граються, бавляться, сміються. Позивач турбується про сина, про його стан здоров'я, про режим та якість харчування, діє в інтересах дитини, враховуючи його думку. Перебуваючи на одинці з

ОСОБА_1 малолітній ОСОБА_5 висловлює своє бажання проводити час та спілкуватись з батьком, однак в присутності матері - ОСОБА_3 дитина змінює свою думку на протилежну.

Більш того, з відеозаписів вбачається, що відповідачка в присутності малолітнього сина розмовляє з підвищенням тону в голосі, кричить, систематично висловлюється грубою нецензурною лайкою, в тому числі і на адресу ОСОБА_1, а також в присутності дитини виказує образи на адресу позивача. Неодноразові звернення відповідачки до дитини зі спонуканнями останнього до того, щоб він сказав батькові іти геть, а також, те, що ОСОБА_3 пояснювала трирічному синові, що ОСОБА_1 його зрадив та пішов з родини, свідчить про негативне налаштування відповідачкою малолітньої дитини ОСОБА_5 проти ОСОБА_1 та її вплив та психологічний тиск на ставлення до позивача та формування їх взаємовідносин.

При цьому, суд критично ставиться до посилання представника відповідачки ОСОБА_4 на те, що ОСОБА_1 перед тим як знімати досліджені в судовому засіданні відеозаписи спочатку виводить ОСОБА_3 з рівноваги, оскільки зазначена обставина не підтверджена жодними належними доказами та є засобом доведення відповідачки та її представника власної позиції у даній цивільній справі. Натомість ряд вищезазначених відео- та аудіо записів розпочинаються задовго до зустрічі позивача з відповідачкою, а з деяких відеозаписів вбачається, що на початку розмови як ОСОБА_1, так і ОСОБА_3 перебувають у спокійному, емоційно стабільному стані, однак в ході розмови з незрозумілих причин відповідачка починає кричати, висловлюватись грубою нецензурною лайкою, виказувати образи на адресу позивача.

Вирішуючи питання щодо визначення місця проживання дитини суд виходить з наступного.

Згідно п. 6 Декларації прав дитини дитина для повного і гармонійного розвитку її особистості потребує любові та розуміння. Вона має, якщо це можливо, зростати в піклуванні та під відповідальністю своїх батьків, у будь-якому разі - в атмосфері любові та моральної і матеріальної забезпеченості; малолітня дитина, крім випадків, коли є виняткові обставини, не має розлучатися зі своєю матір'ю.

У статтях 8, 9 Конституції України встановлено, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується.

Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України.

Згідно із частинами першою - п'ятою статті 10 ЦПК України суд при розгляді справи керується принципом верховенства права.

Суд розглядає справи відповідно до Конституції України, законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Крім того, суд застосовує інші правові акти, прийняті відповідним органом на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Також суд застосовує при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року і протоколи до неї, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та практику ЄСПЛ як джерело права.

Суд застосовує норми права інших держав у разі, коли це передбачено законом України чи міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про міжнародні договори України» міжнародний договір України - укладений у письмовій формі з іноземною державою або іншим суб'єктом міжнародного права, який регулюється міжнародним правом, незалежно від того,

міститься договір в одному чи декількох пов'язаних між собою документах, і незалежно від його конкретного найменування (договір, угода, конвенція, пакт, протокол тощо).

Декларація прав дитини від 20 листопада 1959 року не є міжнародним договором у розумінні Віденської конвенції про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 року та Закону України «Про міжнародні договори України», а також не містить положень щодо набрання нею чинності. У зв'язку із цим Декларація прав дитини не потребує надання згоди на її обов'язковість Верховною Радою України і не є частиною національного законодавства України.

Декларація прав дитини не ратифікована Україною, а тому не є міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Законодавство України не містить норм, які б наділяли будь-кого з батьків пріоритетним правом на проживання з дитиною.

Відповідно до частин першої, другої статті 24 Конституції України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Згідно зі статтею 11 Закону України «Про охорону дитинства» сім'я є природним середовищем для фізичного, духовного, інтелектуального, культурного, соціального розвитку дитини, її матеріального забезпечення і несе відповідальність за створення належних умов для цього.

Кожна дитина має право на проживання в сім'ї разом з батьками або в сім'ї одного з них та на піклування батьків. Батько і мати мають рівні права та обов'язки щодо своїх дітей. Предметом основної турботи та основним обов'язком батьків є забезпечення інтересів своєї дитини.

У статті 141 СК України встановлено, що мати, батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини, незалежно від того, чи перебували вони у шлюбі між собою. Розірвання шлюбу між батьками, проживання їх окремо від дитини не впливає на обсяг їхніх прав і не звільняє від обов'язків щодо дитини, крім випадку, передбаченого частиною п'ятою статті 157 цього Кодексу.

Згідно частин 2, 4 статті 150 СК України батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток. Батьки зобов'язані поважати дитину.

Відповідно до статті 153 СК України мати, батько та дитина мають право на безперешкодне спілкування між собою, крім випадків, коли таке право обмежене законом.

У відповідності до приписів частин 1, 2 статті 155 СК України здійснення батьками своїх прав та виконання обов'язків мають ґрунтуватися на повазі до прав дитини та її людської гідності.

Батьківські права не можуть здійснюватися всупереч інтересам дитини.

При цьому під заборонаю розлучення дитини зі своєю матір'ю в контексті Декларації прав дитини слід розуміти не обов'язковість спільного проживання матері та дитини, а право на їх спілкування, турботу з боку матері та забезпечення з боку обох батьків, у тому числі й матері, прав та інтересів дитини, передбачених цією Декларацією та Конвенцією про права дитини від 20 листопада 1989 року.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 3 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, ратифікованої постановою Верховної Ради Української РСР від 27 лютого 1991 року, в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

У § 54 рішення Європейського суду з прав людини (далі - ЄСПЛ) від 07 грудня 2006 року №31111/04 у справі «Хант проти України» зазначено, що між інтересами дитини та інтересами батьків повинна існувати справедлива рівновага (рішення у справі «Олсон проти Швеції» (№ 2) від 27 листопада 1992

року, № 250, статті 35-36, § 90) і, дотримуючись такої рівноваги, особлива увага має бути до найважливіших інтересів дитини, які за своєю природою та важливістю мають переважати над інтересами батьків.

Ухвалюючи рішення у справі «М. С. проти України» від 11 липня 2017 року (заява № 2091/13), ЄСПЛ указав на те, що при визначенні найкращих інтересів дитини в конкретній справі слід брати до уваги два міркування: по-перше, у найкращих інтересах дитини зберегти її зв'язки із сім'єю, крім випадків, коли доведено, що сім'я непридатна або неблагополучна; по-друге, у найкращих інтересах дитини є забезпечення її розвитку у безпечному, спокійному та стійкому середовищі, що не є неблагонадійним (пункт 100 рішення від 16 липня 2015 року у справі «Мамчур проти України», заява № 10383/09).

Аналіз наведених норм права та практики ЄСПЛ дає підстави для висновку про те, що рівність прав батьків є похідною від прав та інтересів дитини на гармонійний розвиток та належне виховання, й, у першу чергу, повинні бути визначені інтереси дитини у ситуації спору, а вже тільки потім права батьків.

Підсумовуючи, вищевикладене, слід зазначити, що в усіх діях щодо дітей, зокрема, щодо визначення місця проживання дитини, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага має приділятися якнайкращому забезпеченню інтересів дитини, враховуючи при цьому сталі соціальні зв'язки, місце навчання, психологічний стан тощо, а також дотримуватися балансу між інтересами дитини, правами батьків на виховання дитини і обов'язком батьків діяти в її інтересах.

Аналогічні правові позиції викладені у постановках Верховного Суду від 17 жовтня 2018 року, постановленій у справі №402/428/16-ц та від 27 червня 2019 року - у справі №754/14768/15-ц.

Згідно частин 1, 4 статті 29 Цивільного кодексу України місцем проживання фізичної особи є житло, в якому вона проживає постійно або тимчасово. Місцем проживання фізичної особи, яка не досягла десяти років, є місце проживання її батьків (усиновлювачів) або одного з них, з ким вона проживає, опікуна або місцезнаходження навчального закладу чи закладу охорони здоров'я, в якому вона проживає.

Відповідно до ч. 4 ст. 159 СК України у разі ухилення від виконання рішення суду особою, з якою проживає дитина, суд за заявою того з батьків, хто проживає окремо, може передати дитину для проживання з ним.

За частинами першою, другою статті 161 СК України, якщо мати та батько, які проживають окремо, не дійшли згоди щодо того, з ким із них буде проживати малолітня дитина, спір між ними може вирішуватися органом опіки та піклування або судом. Під час вирішення спору щодо місця проживання малолітньої дитини беруться до уваги ставлення батьків до виконання своїх батьківських обов'язків, особиста прихильність дитини до кожного з них, вік дитини, стан її здоров'я та інші обставини, що мають істотне значення.

Орган опіки та піклування або суд не можуть передати дитину для проживання з тим із батьків, хто не має самостійного доходу, зловживає спиртними напоями або наркотичними засобами, своєю аморальною поведінкою може зашкодити розвиткові дитини.

Так, рівність прав батьків є похідною від прав та інтересів дитини, а норм, які б наділяли будь-кого з батьків пріоритетним правом на проживання з дитиною, чинне законодавство не містить, тому при визначенні місця проживання дитини першочергова увага має приділятися якнайкращому забезпеченню інтересів дитини з дотриманням певного їх балансу з правами батьків на виховання дитини і обов'язком діяти в її інтересах.

При цьому, суд вважає необхідним наголосити на тому, що для гармонійного розвитку дитини та її нормального самоусвідомлення та соціалізації важливим є спілкування з обома батьками, як з матір'ю, так і з батьком. З метою забезпечення зазначеної нагальної потреби спілкування дитини з обома батьками, зважаючи, що малолітній ОСОБА_5 мешкає з відповідачкою, рішеннями виконавчого комітету Вугледарської міської ради №326 від 18 липня 2018 року та Вугледарського

міського суду Донецької області від 28 січня 2019 року визначено спосіб участі ОСОБА_1 у вихованні малолітнього сина - ОСОБА_5 , та встановлено графік їх спілкування. Окрім того, згідно акту державного виконавця від 26 квітня 2019 року сторонами було встановлено та узгоджено дні та години особистих зустрічей та спілкування ОСОБА_1 з сином ОСОБА_5 , з чим погодилась відповідачка.

Однак, в судовому засіданні встановлено, що ОСОБА_3 , в порушення вищезазначених рішень виконавчого комітету Вугледарської міської ради та Вугледарського міського суду Донецької області, а також узгодженого з нею та погодженого нею графіку спілкування, систематично його порушувала, умисно ухилялась від виконання рішення суду, а саме, чинила опір в спілкуванні батька з дитиною, здійснювала перешкоди у спілкуванні між дитиною ОСОБА_5 та батьком ОСОБА_1 , у зв'язку з чим постановами державного виконавця на ОСОБА_3 тричі накладались штрафи. При цьому, не зважаючи, що відповідачка достеменно знала про накладення на неї зазначених штрафів, є працевлаштованою та отримує регулярний дохід, жоден з зазначених штрафів не сплатила.

Таким чином, умисне не виконання ОСОБА_3 рішення суду щодо встановлення графіку спілкування позивача з ОСОБА_5 та не сплата останньою жодного з накладених на неї штрафів, на переконання суду свідчить про низький рівень правової свідомості, культури та відповідальності відповідачки, що в свою чергу підтверджує факт того, що останньою і в подальшому не виконуватимуться ні рішення суду, ні вказівки/вимоги державних виконавців.

Більш того, слід наголосити на тому, що ОСОБА_1 , як батько дитини, який має рівні з відповідачкою права щодо виховання та спілкування з дитиною, та маючи прагнення до участі у житті, вихованні, розвитку їх спільного сина - ОСОБА_5 , вжив усіх залежних від нього та можливих заходів та фактично вичерпав всі існуючі правові механізми для відновлення спілкування з дитиною та прийняття участі у її вихованні. Як вбачається з численних відеоматеріалів, досліджених в судовому засіданні, малолітній ОСОБА_5 прихильно ставиться до батька ОСОБА_1 , виявляє бажання спілкуватись з ним, вони мають гарно налагоджені стосунки та дитина з задоволенням спілкується та проводить час з позивачем. В той же час ОСОБА_3 всіляко заважає спілкуванню ОСОБА_1 з сином, налаштовує малолітню дитину проти батька, що на думку суду має негативний вплив на психологічний розвиток дитини та становлення ОСОБА_5 як особистості.

Також, як вбачається з вищезазначених відеозаписів ОСОБА_3 в присутності малолітнього ОСОБА_5 систематично висловлюється ненормативною лексикою, вживає у розмові грубу нецензурну лайку, що не сприяє засвоєнню дитиною загальноновизнаних норм моралі та етики поведінки.

Окрім того, в судовому засіданні не оспорюється сторонами, що як ОСОБА_1 , так і ОСОБА_3 не мають шкідливих звичок, є працевлаштованими та отримують дохід, місця проживання обох мають належні умови для проживання дитини.

Таким чином, суд, діючи у відповідності до ч. 1 ст. 3 Конвенції ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року та приділяючи першочергову увагу якнайкращому забезпеченню інтересів дитини, спираючись на положення ч. 4 ст. 159, ч. ч. 1, 2 ст. 161 СК України, з урахуванням встановлених обставин справи, зокрема, ставлення матері та батька до своїх батьківських обов'язків, інтересів дитини, уваги і турботи батьків, необхідності розвитку дитини в спокійному та стійкому середовищі, в атмосфері любові, емоційної стабільності та матеріальної забезпеченості, зважаючи, що визначення місця проживання дитини з один з батьків не позбавляє другого можливості спілкуватись та брати участь у вихованні дитини, а також зважаючи на висновок органу опіки та піклування Вугледарської міської ради щодо визначення місця проживання малолітнього ОСОБА_5 № 0.43/37-3489/0/8-20 від 22 червня 2020 року, приходять до висновку про доцільність та необхідність визначення місця проживання дитини ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , разом з батьком ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , за адресою: АДРЕСА_4 .

Розглядаючи питання щодо передання дитини батькові суд виходить з наступного.

Відповідно до частини 1 статті 162 СК України якщо один з батьків або інша особа самочинно, без згоди другого з батьків чи інших осіб, з якими на підставі закону або рішення суду проживала малолітня дитина, або дитячого закладу (установи), в якому за рішенням органу опіки та піклування

або суду проживала дитина, змінить її місце проживання, у тому числі способом її викрадення, суд за позовом заінтересованої особи має право негайно постановити рішення про відібрання дитини і повернення її за попереднім місцем проживання.

Дитина не може бути повернута лише тоді, коли залишення її за попереднім місцем проживання створюватиме реальну небезпеку для її життя та здоров'я або обставини змінилися так, що повернення суперечить її інтересам.

Однак, зважаючи, що ОСОБА_1 не надано належних та допустимих доказів на підтвердження того, що місце проживання ОСОБА_5 було визначено з позивачем рішенням суду або органу опіки і піклування, а відповідачка ОСОБА_3 самостійно, в супереч таким рішенням, змінила місце проживання дитини, приймаючи до уваги, що спір про визначення місця проживання дитини між батьками був вирішений лише в межах даної цивільної справи, тому суд приходиться до висновку, що вимога позову про примусове передання дитини батькові є передчасною та задоволенню не підлягає.

Вирішуючи питання щодо стягнення з відповідачки на користь позивача моральної шкоди, суд виходить з наступного.

Згідно ч. 5 ст. 159 СК України особа, яка ухиляється від виконання рішення суду, зобов'язана відшкодувати матеріальну та моральну шкоду, завдану тому з батьків, хто проживає окремо від дитини.

Відповідно до ч. 1 ст. 23 ЦК України особа має право на відшкодування моральної шкоди, завданої внаслідок порушення її прав.

Згідно п. 2 ч. 2 ст. 23 ЦК України моральна шкода полягає у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів.

Відповідно до ч. 3 ст. 23 ЦК України якщо інше не встановлено законом, моральна шкода відшкодовується грошовими коштами, іншим майном або в інший спосіб.

Розмір грошового відшкодування моральної шкоди визначається судом залежно від характеру правопорушення, глибини фізичних та душевних страждань, погіршення здібностей потерпілого або позбавлення його можливості їх реалізації, ступеня вини особи, яка завдала моральної шкоди, якщо вина є підставою для відшкодування, а також з урахуванням інших обставин, які мають істотне значення. При визначенні розміру відшкодування враховуються вимоги розумності і справедливості.

Відповідно до п. 9 постанови Пленуму Верховного суду України від 31.03.1995 року №4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» розмір відшкодування моральної (немайнової) шкоди суд визначає залежно від характеру та обсягу страждань (фізичних, душевних, психічних тощо), яких зазнав позивач, характеру немайнових втрат (їх тривалості, можливості відновлення тощо) та з урахуванням інших обставин. Зокрема, враховуються стан здоров'я потерпілого, тяжкість вимушених змін у його життєвих і виробничих стосунках, ступінь зниження престижу, ділової репутації, час та зусилля, необхідні для відновлення попереднього стану. При цьому суд має виходити із засад розумності, виваженості та справедливості.

В судовому засіданні встановлено, що діями відповідачки, а саме, ухиленням від виконання рішення Вугледарського міського суду Донецької області від 28 січня 2019 року, створенням та здійсненням перешкод у спілкуванні між дитиною ОСОБА_5 та батьком ОСОБА_1, недотримання графіку спілкування між ними, порушено, визначене у статтях 153, 157 СК України право позивача, як батька дитини, на безперешкодне спілкування з дитиною, а також обмежено у можливості виконання ОСОБА_1 його обов'язку брати участь у вихованні сина ОСОБА_5, що призвело до моральних страждань позивача, який прагне спілкуватись та підтримувати відносини з дитиною, піклуватись про сина, однак через перешкоджання у цьому з боку ОСОБА_3, був вимушений вжити усіх залежних від нього, можливих заходів для відновлення його порушеного права.

Тому, суд, виходячи з міркувань розумності, виваженості та справедливості, розглядаючи справу не інакше як в межах заявлених вимог і на підставі доказів, поданих учасниками справи, приходиться до

висновку, що з відповідачки ОСОБА_3 на користь позивача ОСОБА_1 в порядку відшкодування моральної шкоди підлягає стягненню 2000,00 гривень, що буде цілком еквівалентним завданям моральним стражданням.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 8, 9, 24 Конституції України, ст. 3 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, ст. ст. 23, 29 Цивільного кодексу України, ст. ст. 141, 150, 153, 155, 159, 161, 162 Сімейного кодексу України, ст. 2 Закону України «Про міжнародні договори України», ст. 11 Закону України «Про охорону дитинства», ст. ст. 10, 12, 13, 76, 77, 80-82, 133, 141, 258, 263-265 ЦПК України, -

ВИРІШИВ:

Позовну заяву ОСОБА_1 до ОСОБА_3 , третя особа: Служба у справах дітей Вугледарської міської ради, про встановлення місця проживання дитини та стягнення моральної шкоди, - задовольнити частково.

Визначити місце проживання дитини ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , разом з батьком ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , за адресою: АДРЕСА_4 .

Стягнути з ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , уродженки міста Вугледар Донецької області, ідентифікаційний номер - НОМЕР_2 , на користь ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , уродженця села Добровілля Мар'їнського району Донецької області, ідентифікаційний номер - НОМЕР_3 , моральну шкоду у розмірі 2000 (дві тисячі) гривень 00 копійок.

В задоволенні іншої частини вимог позовної заяви - відмовити.

Апеляційна скарга на рішення суду може бути подана до Донецького апеляційного суду через Вугледарський міський суд Донецької області протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Учасник справи, якому повне рішення не було вручено у день його проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження рішення суду - якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Суддя Вугледарського

міського суду Донецької області Дочинець С.І.